

Suuren valiokunnan ja suomalaisten Euroopan parlamentin jäsenten ajankohtaiskeskustelu 13.11.2020

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Okei hyvä, aloitetaan. Tervetuloa mepit ja suuren valiokunnan jäsenet tähän suuren valiokunnan ja suomalaisten meppien tapaamiseen, joka jo toista kertaa on etänä. Toivoisin, että tässä aluksi mepit ryhmäjärjestyksessä siten, että Euroopan parlamentissa suurin ryhmä aloittaa ja niin edespäin, kukin 2 minuutin verran, kertovat tiivistelmän siitä, minkä asioiden kanssa parhaillaan työskentelevät. 2 minuuttia siksi, että jäisi aikaa myöskin sitten kansanedustajien kysymyksiin ja kommentteihin ja jatkopuheenvuoroihin. Välttämättä ei ole kaikkien pidettävä koko ajan kameraa päällä, mutta toivoisin, että se, joka kulloinkin puhuu, pitää kameran päällä.

Nythän täällä eduskunnassa päin niitä asioita, jotka täällä ovat eniten herättäneet keskustelua ja huomiota, ovat: Tämän koko vuoden kuumin kysymys on varmaankin ollut tämä EU:n elvytyspaketti, joka liittyy monivuotiseen rahoituskehukseen ja sen yhteen kuumaan kysymykseen eli oikeusvaltioperiaatteeseen. Sitten nyt uutena on tullut pöydälle tämä komission paketti maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikasta. Tässä vähemmän julkisuuden saattelemana on neuvoteltu EU:n maatalouspolitiikkauudistuksesta, ja keskeisiä kysymyksiä, joissa Suomen viime vuoden lopulla olleen puheenjohtajakauden sormenjälki näkyy, ovat Green Deal -ohjelma ja muun muassa siihen liittyvä esitys EU:n ilmastolaiksi.

Tosiaan aloitetaan sillä lailla, että EPP-ryhmän mepeistä joku aloittaa. Sirpa Pietikäisen naama näkyy siinä ruudulla, niin aloittaako vaikka Sirpa Pietikäinen? – Sirpa, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Sirpa Pietikäinen

Kiitoksia ja tervehdys kaikille. Huudelkaa minulle, jollen pysy ihan kahdessa minuutissa. Yritän sitä ja sanon vain otsikonomaisesti asioita, koska tiedän, että Petri Sarvamaa kertoo raportöörinä tästä hyvästä neuvottelutuloksesta, jonka parlamentti saavutti oikeusvaltioperiaatteen osalta, ja Henna omalta osaltaan esimerkiksi tulevasta digiagendasta ja muutamasta muustakin asiasta.

Minä linjaisin keskustelua varten kolme otsikkoa, joista ensimmäinen on tämä suuri paketti – josta nyt näyttää tulleen kokonaissopu neuvoston ja parlamentin välille – jossa on monivuotinen rahoituskehys, joka pitää sisällään myöskin omat varat. Parlamentit tsemppasivat sinne lisää rahaa ennen kaikkea ja erityisen tärkeänä EU4Health-terveysohjelmalle, josta neuvosto pyyhki kaikki rahat pois, sitten lisärahoitusta InvestEU:lle investointeihin ja innovaatioihin, ja, hyvin tärkeää, Horisonttiin – Henna varmaan sanoo siitä itse enemmän, kun hän on tätä pitänyt paljon esillä. Eli parempi tulos, ei lähelläkään sitä, mitä parlamentti ensin vaati, tai sitä, mikä oli se alkuperäinen esitys, mutta tyydyttävä, ja tämän kanssa voidaan mennä, ja tosiaan tässä sitten onnistumisena on tämä oikeusvaltioperiaatteen mukaan saaminen.

Minä itse omalta kentältäni tämän lisäksi – tätä tietysti ECONin kautta seuraan paljon – nostan esille tämän kestävän rahoituksen paketin ja Green Dealin jatkon, ja siihen tietysti sisältyy tämä ilmastolaki. Siellä meillä on aika paljon kamaa tulossa. Taksonomian eli vihreän rahoituksen kriteeristöt tulevat oikeasti ensin tänä syksynä ilmaston osalta ja ensi vuonna tulevat merkittävän haitan periaatteet ja sitten tulevat aika könttänä kiertotalous, biodiversiteetti ja päästöosuudet ja muut ympäristöosuudet. Komissio tuo parin vuoden kuluttua arvion sosiaalisista kriteereistä. [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] – Kiitos, kun muistutit. – Sen lisäksi tämän ESG:n osalta tulee myöskin lainsäädäntö yritysvastuuraportoinnista sekä huolellisuusperiaatteen osalta että sitten ei-taloudellisten tietojen raportoinnin osalta, joka laajentaa sitten tämän taksonomian siihen, miten yritysten pitää näistä tiedoista kertoa. Näistä kerron mielelläni lisää. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja seuraavaksi sitten S&D-ryhmä, toiseksi suurin ryhmä Euroopan parlamentissa. Eero Heinäluoma näyttää olevan valmiina, vai aloittaako Eero vai Miapetra?

Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri

Minä voisin ryhmän puolesta meidän head of delegationina käyttää 30 sekuntia, koska olen vielä kotipihalla. En ehtinyt ajoissa lenkiltä.

Meidän ryhmässämme on tuki tälle rakentavalle otteelle, eli nyt ratkaistaan asioita. Viime kaudelta jäi ratkaisematta maahanmuutto, ja nytten rahoituskehityksen kylkeen on tärkeää tehdä tämä elvytys. Jos me vertailemme muihin teollisiin alueisiin maailmassa, niin me jäämme kuopan pohjalle emmekä saa kasvua aikaiseksi, ellemme pysty tekemään näitä asioita laajamittaisesti ja yhdessä. Semmoinen perusvire on ollut ymmärtää ja tukea tätä. Samalla ikävä kyllä tutkimusrahat eivät riitä siihen tarpeeseen, mikä olisi ollut globaalikilpailukyvyyn tekemisen puolesta ja tarvittaviin uusiin innovaatioihin.

Minä teen itse pääasiassa töitä energiamuutoksessa tutkimuksen saralla mutta ennen kaikkea nyt digitalisaatiossa ja datastrategiassa, josta alkaa lainsäädäntöä tippumaan ensi viikolla datan hallintomalleista ja ensi vuoden puolella sitten Data Actistä, jossa julkisia datavarantoja ja muita koetetaan saada liikkumaan. Ne perustuvat sitten parlamentin puolelta valmistelevaani datastrategiaan.

Tässä lyhykäisesti, ja kun Eerolla on talouspuoli hallussa omien valiokuntiensa kautta ja vähän kokemuksensakin kautta, niin hän voi käyttää tämän toisen minuutin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Okei, Eero Heinäluomalle on nyt sitten 1 minuutti, mutta kierroksia tulee lisää. – Eero, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma

Joo, kiitoksia. – Oikeastaan minä ottaisin esille vain kaksi asiaa, jotka eivät nyt liity minun erityisvastuusiini valiokunnissa vaan enemmänkin sitten yleisesti parlamentin työhön.

Ensimmäinen havainto on se, että parlamentin asema on kyllä radikaalisti muuttunut aikaisemmasta ja se näkyy nyt tässä monivuotisessa rahoituskehyksessä ja tässä oikeusvaltioperiaateratkaisussa. Toisin kuin moni niin sanottu asiantuntija ennakoi, että parlamentti pannaan kuriin ja sen mielipiteillä ei ole merkitystä ja että tämä oikeusvaltioasia painetaan alas, näin ei käynyt, ja paras todistus siitä on se, mitä Unkarin pääministeri Orbán ja eräät puolalaiset sanovat arvostellessaan tätä neuvoston ja parlamentin välistä ratkaisua. Minusta se on tärkeätä meidän kotimaisessakin keskustelussa ja miksei eduskunnan työssäkkin noteerata.

Toinen asia tähän liittyen on, että tämä keskustelu Euroopan tulevaisuudesta kannattaa ottaa äärimmäisen vakavasti. Se alkaa ensi vuoden alkupuolella, kestää pari vuotta. Siihen liittyen oma havaintoni tältä ajalta, nyt puolitoista vuotta parlamentissa oltuani, on entistä enemmän se, että on välttämätöntä olla ajoissa liikkeellä, että ei jää viime tinkaan... [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] – Joo. – ...ja sen takia toivoisin, että Suomi lähtisi proaktiivisesti mukaan tähän Euroopan tulevaisuuskeskusteluun.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Okei, kiitoksia. – Nyt sitten tosiaan 2 minuuttia jokaiselle ryhmälle ryhmien suuruusjärjestyksessä ensin tässä alussa ja sitten aloitetaan toinen kierros.

Seuraavana on sitten ryhmä, joka oli aikaisemmin liberaaliryhmä, mutta nykyään on Renew Europe, johon Suomesta kuuluvat keskustan ja RKP:n mepit. Elsi Katainen näyttää olevan siinä valmiina käyttämään puheenvuoron. – Elsi, ole hyvä.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Anne Kalmari

Mikki ei taida olla päällä.

Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen

No eipä todella ollut, pahoittelut siitä. – Kiitoksia vain, Satu, ja tosi mukavaa, että järjestyi taas pitkästä aikaa tämä tapaaminen.

Tässä esityslistassa tai siinä, mitä odotuksia tälle keskustelulle oli, ei varsinaisesti ollut mainittuna niitä asioita, jotka ovat minun pöydälläni, eli maatalousvaliokunnan varapuheenjohtajana tietysti olen ollut tiukasti maatalouspolitiikan uudistamisen kanssa eli tämä CAP-uudistuksen kanssa. Siitä aion muutaman sanan kuitenkin sanoa. Neljä päivää siitä äänestettiin, oli oikein jättiäänestykset, ja tietysti siinä semmoinen iso muutos aikaisempaan on, että Green Deal ja ympäristö- ja ilmastoasiat tulevat vaikuttamaan ja vaikuttavat ruoantuotantoon Euroopassa tulevalle rahoituskehyskaudella painavasti. Parlamenttihan asetti tiukemmat ehdot ilmasto- ja

ympäristökysymyksille siinä kuin mitä komission pohjaesityksessä oli, ja suuri muutos siinä oli myös se, että tässä tukipolitiikassa koko järjestelmä muuttuu niin, että tulevaisuudessa puhutaan enemmänkin tämmöisestä tulosperusteisesta tukipolitiikasta, pois sellaisesta järjestelmäperusteisesta, eli enemmän maksetaan nyt sitten oikeista tuloksista.

Sitten tietysti en voi ohittaa niitä asioita, joita on Suomen kannalta Suomen erikoisasemassa, jossa olemme viljelijöitten suhteen ja ilmaston suhteen. Meillä saa edelleenkin tästä eteenpäin harjoittaa syyskyltyä ja myöskin turvepeltoja saa viljellä, mitkä ovat meille äärimmäisen tärkeitä asioita.

Totta kai sitten MFF:ään liittyen kun pari vuotta sitten komissio esitti 25 prosentin leikkauksia kakkospilariin eli juuri sinne, mistä ympäristötoimia rahoitetaan, niin nyt lopputulema olikin se, että maataloustuet ovat nousemassa kuuden prosentin verran, mikä on todella tärkeää, jotta ympäristötoimia voidaan sitten myöskin rahoittaa. [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] Mutta muista asioista myöhemmin. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia, Elsi. – Seuraavaksi sitten Euroopan parlamentin seuraavaksi suurin ryhmä, ID, jossa ovat Suomen perussuomalaiset mepit. – Laura Huhtasaari, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari

No niin, hyvää huomenta kaikille. Ja minä olen nyt muuten Suomessa. En tiedä, oletteko te sitten Brysselissä vai Suomessa.

Eero Heinäluoma ottikin esille tämän Euroopan tulevaisuuskeskustelun, mikä kyllä kuuluu minun valiokuntaani, AFCOLle, koska se on perussopimusvaliokunta. Meillä olikin keskustelua, siitä nyt on muutama viikko aikaa, mutta kun siellä oli se recovery and resilience fund keskustelussa, niin tuli esille se, että tämä yksimielisyysvaade rahoituskehyksessä on ongelma, ja semmoista halua oli ja poliittista tahtoa, että siitä tulisi päästä eroon, että pitäisi alkaa tekemään päätöksiä määräenemmistöllä, mutta tietenkin se, niin kuin moni muukin asia, vaatii sitten perussopimusten muutoksia. Todennäköisesti artikla 50:hän on tulossa myös. Sitten katsotaan, miten sitä tämän brittieron käsittelyssä...

Elikkä tässä on kyllä tulossa, tässä käydään parin vuoden aikana Euroopan tulevaisuuskonferensseissa, Euroopan tulevaisuuden suunnittelussa nyt läpi, millä tavalla Eurooppaa halutaan muuttaa, ja sitten kun näitä no bail-out -sääntöjä ja muita sopimuksia on jo rikottu, niin sitten varmaan nyt halutaan saattaa niin sanotusti lailliseen tilaan tämä EU:n toiminta ja tällä tavalla tiivistää liittovaltiokehitystä.

No, sitten toisesta valiokunnasta: Tietysti itsehan – ei varmaan tarvitse teille nyt kertoa – olen sitä mieltä, että meidän ei tulisi esimerkiksi luopua yksimielisyysvaateesta, koska sehän on pienen valtion oikeastaan ainoita keinoja todella vaikuttaa EU:ssa, koska määräenemmistö päätöksissä Suomeltahan ei tarvitse kysyä. Mutta nämä tulevat sitten

nähtäväksi. Tosiaan pitäisi käydä sellaista avointa ja hyvää keskustelua myös sitten Suomen eduskunnassa siitä, onko Suomi valmis muuttamaan EU:n luonnetta hyvin radikaalisti.

Sitten toinen on tämä hiilitulliasia, mihin minä olen nyt jättänyt... [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] Siis toivon, että käynte allekirjoittamassa. Jos saan vielä sen verran sanoa, niin vuonna 21 sitten tullaan varmaan ehdottamaan, että hiilitullisaannot tulisivat EU:n omiin varoihin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja seuraavaksi suurin ryhmä Euroopan parlamentissa ovat vihreät, ja Suomesta vihreän ryhmän mepit ovat Ville Niinistö, Alviina Alametsä ja Heidi Hautala. Kukahan heistä... Ville Niinistö vilahti tuossa ruudulla kokouksen alkaessa, mutta... – Ville Niinistö, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Ville Niinistö

Minä olen ainakin täällä, eli jos minä aloitan. Voisin keskittyä näihin asioihin, mistä kollegat eivät vielä paljoa puhuneet. Petri on tehnyt hyvää työtä oikeusvaltioasiassa ja kertoo varmasti siitä myöhemmin lisää, joten voin vain yhtyä siihen, että me olemme kaikki tyytyväisiä siihen, että meillä on ollut suomalainen meppi tekemässä siinä hyvää työtä.

Keskityn nyt itse tähän ilmastolakiin ja sitten elpymisrahastoon, koska niitä olen itse ollut neuvottelemassa. Jos ajatellaan sitä, että EU:n Green Deal ja toisaalta meidän isot panostukset tulevaisuuteen etenevät siinä, että me uudistamme taloutta ja luomme työpaikkoja teollisuuden hyvinvointiin myös ilmasto-osaamisella, niin on tietenkin tärkeitä, mihin ne investoinnit elpymisrahastosta sitten menevät. Parlamentti on juuri käsittelemässä talousvaliokunnassa parlamentin kantaa elpymisrahastoon, jossa lähdetään siitä, että 40 prosenttia voisi ohjata ilmastorahoitukseen, eli vähän enemmän kuin neuvosto. Sen lisäksi nämä kriteerit ovat tärkeitä, että noudatetaan tätä kestävän rahoituksen taksonomiaa siinä rahassa, joka menisi ilmastonsuojeluun, ja sitten koko rahassa noudatettaisiin EU:n do no harm -periaatetta eli sitä, että ympäristöhaittaa ei aiheutettaisi. [Kokouksessa kuuluu hälinää]

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Anteeksi – Laura Huhtasaarella taitaa olla vielä mikki päällä.

Euroopan parlamentin jäsen Ville Niinistö

Näin ollen olisi hyvä, että Suomessakin tuettaisiin tätä samaa linjaa, jolloin ollaan tarkkoja siitä, että elpymisrahasto menee hyvään käyttöön.

On myös tutkimusohjelma Horizon, missä olin neuvottelijana, ja siinäkin on tärkeitä, että tutkimusrahoituksen määrää lisätään elpymisrahaston yhteydessä. Tässähän Suomi on tehnyt myös kansallisesti hyviä linjauksia, eli sitä kannattaa tukea myös neuvostossa,

että myös tutkimusrahoitukseen menee siitä kasvava osa. Mehän saimme MFF-neuvotteluissa nyt lisättyä Horizon-rahoitusta 4 miljardilla eurolla... [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] – Okei, sori. Ilmastolaki sitten myöhemmin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Joo, kierroksia tulee lisää. – Sitten on vielä vasemmistoryhmä, josta Suomessa on Silvia Modig. Onko Silvia Modig linjoilla? Ellei Silvia Modig ole linjoilla, niin annamme hänelle tilaisuuden puhua myöhemmin.

Aloitetaan seuraava kierros. EPP-ryhmästä Petri Sarvamaa on tuossa ollut ikään kuin valmiin näköisenä jo pitemmän aikaa. Myös Suomessa on huomattu Petri Sarvamaan tärkeä rooli tämän oikeusvaltioperiaatteen neuvottelussa EU:n monivuotisen budjettikehyksen yhteydessä. – Petri, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa

Joo, hyvää huomenta, suuren valiokunnan arvoisat edustajat ja kollegat. No, siitä on nyt ollut paljon puhetta, tästä ehkä ihan lyhyesti vielä: Se, mitkä nyt ovat minun mielestäni oleelliset asiat, on ensinnäkin se, että täytyy laittaa tämä oikeusvaltioperiaate, budjettilaki historialliseen perspektiiviin ja katsoa, mikä oli tilanne EU:ssa viime vuosien aikana, kun demokratian edellytykset ovat ruvenneet selkeästi heikkenemään eräissä jäsenvaltioissa, ja mitkä ovat olleet EU:n mahdollisuudet siihen puuttua. Käytännössä ei ole ollut, koska perussopimuksen artikla 7 on ollut kuollut kirjain. Nyt meillä on – inshallah, jos näin voi sanoa – jos neuvosto hyväksyy tämän ensimmäisenä, niin kuin kaiken järjen mukaan hyväksyy ja parlamentti tulee hyväksymään suurella äänen enemmistöllä, ensimmäistä kertaa laki, joka antaa selkeästi ja erittäin vahvalla laillisuuspohjalla... Se on tässä toinen tärkeä asia: Mikä tahansa jäsenvaltio, johonka tämä tulee kohdistumaan, tulee ilman muuta haastamaan sen EU:n tuomioistuimessa, ja silloin tämän täytyy olla erittäin vankalla laillisuuspohjalla. Nyt se on perussopimuksen artikla 322, joka liittyy unionin budjetin turvaamiseen ja sen väärinkäytösten estämiseen. Tämä on hyvä muistaa ja se, että vielä pari vuotta sitten kukaan ei uskonut edes siihen, että neuvosto ikinä tulisi neuvottelupöytään. Saksalla oli riittävän leveät hartiat, se teki taktisesti viisaasti, että se vesitti sen esityksen ensin oikein reippaasti ja sitten tuli neuvottelupöytään, ja todellakin, niin kuin Eero tuossa sanoi, niin tällä kertaa kyllä parlamentti sai näissä neuvotteluissa todella paljon. Siitä tulee hyvä mekanismi, siellä ovat kaikki sisältöpuolet kunnossa, ja sitten jäljelle jää määräenemmistöpäätöksentekomalli, joka toki, niin kuin esimerkiksi varmaan edustaja Huhtasaaren mielestä on, on ihan kauhistus, koska siinähan nyt tulee määräenemmistöpäätös.

Sitten ihan sekunnissa: tässä syksyllä oli myös metsästrategia, mutta siitä varmaan ehtii kertoa sitten toisessa kohtaa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Tämä oikeusvaltioperiaate on mielestäni oikein hyvä esimerkki myös hallitus–oppositio-rajat ylittävästä yhteistyöstä EU-asioissa, koska Suomen EU-puheenjohtajakaudella viime vuoden jälkipuoliskollahan Suomi ajoi voimakkaasti tätä oikeusvaltioperiaatetta ja nyt sitten suomalainen Petri Sarvamaa Euroopan parlamentin raporttina sai onnistuneen neuvottelutuloksen, mistä tosiaan vilpittömät onnittelut.

Nyt siirrytään kierroksella eteenpäin. S&D-ryhmä, teistä kumpikin käytti 1 minuutin puheenvuoron edellisellä kierroksella. Kumpi nyt käyttää 2 minuutin puheenvuoron, Miapetra vai Eero?

Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma

Mippe voi hyvin käyttää.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Miapetra, ole hyvä. – Mutta jos hän ei ole linjoilla, niin Eero Heinäluoma voi käyttää sen, sinulla jäi kuitenkin joku asia äsken kesken.

Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma

Oikeastaan – jaa, katsotaanpas, että saadaan tuosta vielä näkymät syntymään – nämähän ovat isoja kokonaisuuksia, mistä puhuin. Toivon, että voisi kuulla myös suuren valiokunnan jäsenten mielipiteitä.

Ja sitten haluan sanoa, kun puhuit tästä yhteistyöstä, että minusta meillä on ollut aika kiva yhteistyö tämän kuluneen vuoden aikana, ei niinkään tietysti kollektiivinen mutta yksilöiden kesken, ja minäkin kehun kyllä Petriä: hän teki tässä erittäin hienon työn, ja oli tärkeää, että parlamentti oli tässä lujana, koska muunkinlaisia pyrkimyksiä oli, eli ei tämä oikeusvaltioasia ollut mikään itsestäänselvä.

Omalta kohdaltani – minähän olen budjettivaliokunnassa, ECONissa ja verovaliokunnassa – nyt tämä monivuotinen rahoituskehys on ollut se valtaisa juttu, ja sitten tämä omat varat -keskustelu myös ja siihen liittyvä päätöksenteko, jossa siinäkin tuli historiallinen ratkaisu, koska nyt ensimmäistä kertaa lisättiin sitten selvä luettelo, minkä mukaan tätä omien varojen rakennetta kehitetään. Siinä on kyllä isoja asioita, ja itse pidän sitä kannatettavana niin kauan kuin ei tulla sille ulottuvuudelle, että EU lähtee syömään jäsenvaltioiden olemassa olevia verotuloja. Esimerkiksi tämä hiilirajatulli on minusta erittäin järkevä ratkaisu. Se tarkoittaa sitä, että me saatamme myös eurooppalaista teollisuutta samojen kilpailuedellytysten perään kuin missä tänne tuovat maat ovat. Sitten tämä on mielenkiintoista, mitä tulee tapahtumaan tässä rahoitusmarkkinaverossa, jos se saadaan säädettyä, niin kuin nyt kaavailuissa on, vuoteen 26 tultaessa. Sillä on kyllä iso vaikutus verotuksen tasapuolisuuden kannalta, että se kohdentuu kaikkiin toimintoihin eikä niin, että vain osa maksaa veroja.

Nämä ovat isoja juttuja, jotka pyörivät, ja nämä omat varat tulevat tietenkin nyt sitten teidän pohdintaanne myös väistämättä, koska kaikkien parlamenttien hyväksyntä tälle ratkaisulle tarvitaan, ennen kuin se tulee voimaan.

Sitten itse olen tehnyt myös rahoitusmarkkinadirektiivin tarkistusta, ja siinä tehdään pikauudistus nyt ja sitten isompi uudistus ensi vuonna. Sitten on rahanpesuasia...

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Nyt on se 2 minuuttia täynnä, niin säästetään loput seuraaville kierroksille.

Ja nyt sitten Renew Europe -ryhmästä näyttää olevan Nils Torvalds siinä valmiina. – Nils, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Nils Torvalds

Kiitos, Satu. – Taidan keskittyä nyt ilmastolakiin, koska sen kanssa olen tässä kesän ja syksyn aikana vääntänyt yhdessä muun muassa Silvia Modigin kanssa mutta myöskin S&D-ryhmän ruotsalaisen sosiaalidemokraatin kanssa. Meillä on ollut aika hyvä yhteistyö, joka sitten myöskin näkyy siinä lopputuloksessa, jossa parlamentin kanta on aika tiukka: vaaditaan päästöjen vähentämistä vuoteen 30 mennessä 60 prosentilla. Mutta ongelmana on nyt seuraava: Me emme enää ikään kuin ideologisilla puheilla pärjää. Nyt me tarvitsemme ennen kaikkea investointeja, ja ne tulevat tietenkin markkinoilta ja yrityksiltä. Jos yrityksillä ei ole luottamusta siitä, että tämä politiikka pysyy, niin ei varmaankaan tule penniäkään. Siitä syystä me olemme tapelleet erittäin sinnikkäästi niin sanotun hiilibudjetin puolesta, koska hiilibudjetti on se, joka itse asiassa määrittelee sen matkan alas ja hiilineutraalisuuteen vuonna 2050 ja joka on ikään kuin objektiivinen. Se ei ole enää poliittisesta mielipiteestä riippuvainen, vaan siinä mitataan, minkä verran me voimme päästää vielä hiilidioksidia ilmakehään. Nyt olisi äärimmäisen tärkeitä, että me saamme sen hiilibudjetin mukaan myöskin siihen lopulliseen tulokseen, josta me aloitamme kohta neuvottelut neuvoston kanssa, koska ilman sitä turvallisuutta me emme pysty takaamaan, että yritykset ovat mukana. Ja mielenkiintoista tässä tilanteessa on se, [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] että meillä on valtavasti suomalaisia yrityksiä, jotka ovat tämän puolesta, koska he tarvitsevat sen luottamuksen ja luotettavan järjestelmän. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja seuraavaksi olisi taas ID-ryhmän vuoro, mutta Teuvo Hakkarainen tietääkseni ei ole ilmoittautunut, joten – Laura Huhtasaari tuossa ilmestyi näkyviin – tehdään nyt silleen kuitenkin, että kukin meppi tässä ensimmäiseksi käyttää yhden puheenvuoron. Siirrytään seuraavaksi vihreään ryhmään. Onko Alviina Alametsä tai Heidi Hautala valmiina? Eivät ilmoittaudu. No entäs sitten, onko Silvia Modig tullut paikalle? Ellei Silvia Modig ole... Ja nythän siis tiedoksi niille, jotka eivät tiedä, että europarlamentilla on etä-äänestys käynnissä ihan samanaikaisesti.

Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari

On. Tämä on hankalaa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Tämä on osaselitys sille, miksi tässä nyt on vähän tällaista epätietoisuutta.

Aloitetaan sitten kierros taas alusta eli palataan EPP-ryhmään, ja siitä Henna Virkkunen on valmiina. – Henna, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Henna Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja! Minä tässä onnistuneesti olen äänestellyt samalla näillä muilla laitteilla.

Tosiaan tänään on perjantai 13. päivä, mutta siitä huolimatta minun mielestäni aika myönteisellä mielellä kyllä nyt voidaan olla monien Eurooppa-asioitten osalta, että moni semmoinen pitkään hautunut asia on nyt nytkähtänyt eteenpäin oikeastaan tämän kuluneen viikon aikana.

Tietysti iso asia koko Euroopan kannalta oli se, että nyt tästä talous- ja elvytyspaketista ja budjetista saatiin sopu parlamentin ja neuvoston välillä. Heti silloin kesällä kun jäsenmaiden päämiehet ja -naiset tekivät tämän diilin, niin siinä oli kolme pääasiaa, mitä Euroopan parlamentti kritisoi voimakkaasti, ja totesimme, että emme voi sitä näin hyväksyä. Yksi olivat juuri nämä leikkaukset isoihin eurooppalaisiin ohjelmiin, toinen oli tämä löperö kirjaus oikeusvaltioperiaatteesta ja kolmanneksi juuri tämä ikään kuin puutteellinen päätös siitä, miten tämä nyt otettava velka maksetaan takaisin. Nyt näihin kaikkiin löytyi ratkaisu näissä neuvotteluissa, ja Euroopan parlamentin kannat tuli niissä erittäin hyvin huomioitua. Me saimme nostettua 16 miljardilla näitten eurooppalaisten ohjelmien rahoitusta, joista ykkösenä nyt oli tämä terveysohjelma, mutta saimme lisäystä myös tutkimusohjelma Horizoniin – ei lainkaan riittävästi mielestäni, mutta kuitenkin tuli lisäystä siihen – ja samoin opiskeluvaihto-ohjelma Erasmukseen aika merkittävä lisäys. Nämä olivat tärkeitä näkökohtia, ja ennen kaikkea tämän sovun mahdollisti se, että oikeusvaltioperiaatteen kirjauksessa ja tässä asetuksessa onnistuttiin niissä tavoitteissa ja saatiin sitä tiukennettua. Se oli parlamentille edellytys, että sopuun pystyttiin pääsemään. Sitten kolmanneksi sovittiin siitä, että nyt ruvetaan kerryttämään näitä omia varoja eli jatkossa tämän velan takaisinmaksu ei tule pienentämään EU:n tulevia budjetteja, mistä oli iso huoli.

Näissähän nyt on paljon sitten kyllä kysymysmerkkejä, koska sovittiin, että muun muassa nämä hiilitullit voisivat olla jo lähivuosina yksi semmoinen tulojen lähde, ja samoin sitten nämä digimaksut. Nämä molemmathan ovat minun mielestäni aikamoisia pohdinnan paikkoja, ja suomalaiset eivät ole tätä digiveroa kaiken kaikkiaan olleet kannattamassa, sitä ei pidetä hyvänä, itsekään en pidä, ja minä olen kyllä myös hyvin kriittinen näitä hiilitulleja kohtaan, vaikka ne kuulostavat hyvältä, koska minä uskon, että se aiheuttaa meidän teollisuudelle aika paljon ongelmia, jos tällaiset nyt tulevat. [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] – Joo. – Tämä oli tällainen avaus, eli tämä oli tärkeä asia.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja sitten Miapetra S&D-ryhmästä näyttää olevan valmiina, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri

Joo, kiitos. – Tästä tulee kyllä hyvä potpourri, kun kerrotaan kaikkea, mitä kuulee, mutta hyvä, tai kiinnostava, tapa näinkin kuulla sieltä täältä asioita.

Jos nyt sitten omia tehtäviäni käyn läpi, niin minulla on mahdollisuus olla kansainvälisen kaupan valiokunnassa nyt ensimmäistä kautta. Viime kaudella vähän haaveilin siitä ja puolivälivaihtoa yritin, mutta en onnistunut, ja nyt sitten teen siellä työtä. Minulla on omalla vastuullani tämmöisten kansainvälisen digitaalisen kaupan sääntöjen eli e-commerce-neuvottelujen pysyvän raportöörin tehtävä, jos siellä nyt neuvottelevat 86 maata pääsevät johonkin yhteisymmärrykseen sähköisestä allekirjoituksesta, kyberturvallisuusstandardeista, monista monista tällaisista hyvin konkreettisistakin asioista, ja sitten vaikeana siellä on datan lokalisaatio eli se, onko tämmöisiä pakkodatansäilytysvelvollisuuksia, eli jos tekee vaikkapa kansainvälisiä teollisuuspalveluja tai muita, niin miten dataa käsitellään. EU:llahan on GDPR:n kautta tiukka oma yksityisyydensuojalainsäädäntö, ja tehdään aina arvioinnit muiden maiden kanssa, kun tehdään sopimuksia, kauppasopimusten osana esimerkiksi, voidaanko dataa siirtää, onko niiden maiden suojelu tarpeeksi korkealla tasolla. Tällä hetkellä on otettu tiukkoja kantoja, ja se on täällä digi- tai datapuolella erittäin iso kysymys, ja myös nyt, kun EU alkaa tekemään omaa datalainsäädäntöä ja tekoälyyn perustuvia lainsäädäntökehyksiä, niin haetaan sitä tasapainoa, millä suojellaan ei enää vain eurooppalaista henkilökohtaista dataa vaan myös kilpailukykyä mahdollisuutta, koska ajatus, että nämä GAFAM-jättifirmat hallitsevat kaikkea, ei enää pidä paikkaansa, kun me lähdemme uuteen, jos tämä asia hoidetaan oikein, vaan saamme enemmän yrityksiä mukaan. Seuraamme tietenkin todella tarkkaan kauppapolitiikkaa globaalisti, koska se vaikuttaa meidän kumppaneidemme suuntautumisiin ja sopimuksiin ja mahdollisuuksiin. Minä olen myös Yhdysvaltain delegaation varapuheenjohtaja, ja meillä on viikoittaisia yhteyksiä think tankeihin ja toimijoihin Atlantin toisella puolella.

Kyllä isossa kuvassa Euroopan unioni on iloinen siitä, [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] että voidaan löytää yhteistä agendaa ilmasto- ja digipuolella, jotka ovat meidänkin suurimmat kysymykset, eikä ajauduttaisi enempää kauppasotiin, kun terästullit ja muut ovat tulleet.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nythän tosiaan sen jälkeen, kun Suomi EU:n puheenjohtajamaana viime vuonna sai läpi tämän EU:n sitoutumisen olemaan hiilineutraali vuonna 2050, on tullut suurista päästäjistä mukaan Kiina, joka on luvannut olla hiilineutraali 2060, ja Yhdysvaltojen presidentiksi valittu Joe Biden on ilmoittanut, että hänen linjansa on, että myös USA on hiilineutraali 2050. Näin se EU:n esimerkki vaikuttaa.

Vielä on jäljellä Mauri Pekkarinen Renew Europe -ryhmästä. – Mauri, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen

Kiitoksia, puheenjohtaja! Minä olisin sallinut Elsille ensimmäisen puheenvuoron meidän puoleltamme, mutta voin toki tässä muutaman sanan sanoa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Hän käytti jo puheenvuoron.

Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen

Okei, hän on käyttänyt puheenvuoron, asia selvä. Minä tulin mukaan vähän myöhemmin.

No, minä ole budjettivaliokunnassa ja yhdyn siihen, että MFF-ratkaisun aikaansaaminen oli todella tärkeä ja hyvä asia. Olen kaiken aikaa sitä kannattanut tässä kokonaisuudessa, mitä on rakennettu. Mitä tulee näihin uusiin omiin varoihin, niin ajattelen aika paljon samalla tavalla kuin tuossa äsken kerkesin just kuulla Hennan sanovan. Siis nythän on tästä tiekartasta tässä yhteydessä, budjetin, MFF:n yhteydessä, sovittu, minkälainen se on, ja aika pian pitäisi muoviverosta tulla ratkaisu – kannatan hyvin mielelläni sitä. Digivero, hiilitullit ja myöskin EPS:n, päästökauppajärjestelmän, laajentaminen – kaikki nämä kolme ratkaisua ovat kyseenalaisia, tai mielestäni ne eivät välttämättä ole mahdollisia, mutta niitten arkkitehtuuri on Suomelle tavattoman tärkeä. Hiilivuoto uhkaa hyvin helposti, jos tehdään tässä vääriä ratkaisuja. Tässä mielessä se on erittäin tärkeä.

Mitä tulee sitten Next Generation EU:hun, tähän 750 miljardiin, niin minä haluan muistuttaa, että ensinnäkin se huhtikuun 9. päivä päätetty hätäapupaketti, 540 miljardia – vielä tänä päivänäkään yhtään euroa ei ole nostettu siitä 240 miljardin euron osuudesta, joka on lainamuotoista rahaa. Ei ole kelvannut kenellekään vielä se raha, ja paljolti siitä syystä ymmärtääkseni, että Next Generation EU:sta kuitenkin yli puolet on avustusmuotoista ja monet maat odottavat, katsovat, kuinka paljon he saavat avustusta – ne toki tietävätkin sen, minkä verran saavat – ja tähtäävät nyt ennen kaikkea sen avustusmuotoisen rahan saamiseen. Minun pieni huoleni – ei niin pienikään – liittyy siihen, että kun joihinkin maihin menee kymmeniä miljardeja, itse asiassa kaikki rahat yhteen laskien voidaan puhua jo sadoista miljardeista euroista, [Puheenjohtaja huomauttaa puheaajasta] niin miten ne lyhyessä ajassa kerkiävät käyttää kaikki nämä rahat järjestelmällä tavalla? Se on haaste myöskin reilujen sisämarkkinapelisääntöjen kannalta. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja nyt ovat ymmärtääkseni kaikki ne mepit, jotka ovat linjoilla, käyttäneet puheenvuoron. Jos on vielä joku linjoilla oleva meppi, joka ei ole käyttänyt puheenvuoroa, niin pyydän ilmoittautumaan nyt.

Eli siirrytään tässä vaiheessa kansanedustajien kysymyksiin ja kommentteihin. Minä en näe täällä tämän kokouksen kommenttikentässä vielä puheenvuoropyyntöjä. – Ritva Elomaa pyysi puheenvuoroa ja hänen jälkeensä Jani Mäkelä. Pyydän, että nämä

puheenvuorot olisivat suunnilleen 1 minuutin, ei paljon yli minuuttia. Eli Elomaa ja hänen jälkeensä Jani Mäkelä, sitten Anne-Mari Virolainen ja Anne Kalmari. – Ritva Elomaa, ole hyvä.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Ritva Elomaa

Kiitos, puheenjohtaja! Kiitos, mepit. Hyvä, että voidaan olla näin yhteydessä, enemmänkin voitaisiin.

Kysymys kuuluu – ja ehkä Sarvamaalle: kun on tämä yksimielisyysvaade, niin jos mennään siihen, että määräenemmistöllä päätetään kaikki, miten pienen maan mahdollisuudelle vaikuttaa tulevaisuudessa käy, jos vaihdetaan tämä systeemi, aivan kuten Huhtasaarikin tuossa esitti? Eli tämä oli kysymys.

Toinen kysymys: Minä haluaisin, että Huhtasaari voisi vielä vähän puhua näistä hiilitulleista, kun se jäi kesken. Haluaisin enemmän tietoa siitä, mitä se merkitsisi. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Jos Petri Sarvamaa pystyy 1 minuutissa kommentoimaan tätä yksimielisyys kontra määräenemmistö -asiaa. – Petri, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa

Minä käytän 30 sekkaa, niin jää edustaja Mäkelälle sitten vaikka vähän enemmän, tai jollekin muulle.

Jos määräenemmistöllä päätetään kaikki, miten käy pienelle maalle, oli edustaja Elomaan kysymys. En näe tätä millään tavalla ajankohtaisena huolena. EU:n päätöksenteossa neuvosto ei tule tähän taipumaan näköpiirissä olevassa tulevaisuudessa. Meillä on yksittäisiä tapauksia, niin kuin nyt tämä oikeusvaltioperiaate, jossa siihen päädytään, mutta muuten ei ole näköpiirissä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Myös Laura Huhtasaarelle oli spesifi kysymys. Voitko ihan nopeasti kommentoida sitä?

Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari

Joo, terve vain, Kike, ja mukavaa alkavaa viikonloppua teille sinne.

Tämä hiilitulliasia on todella tärkeä, koska tämän ideahan on estää hiilivuoto, mutta jotta se saadaan järkevästi tehtyä, niin siinähan kannattaa aluksi ottaa ne energiantensiivisille aloille. Minun mielestäni se pohjaesitys on aika järkevä. Minä olen tehnyt sinne muutamia tarkistuksia, mutta se on aika tasapainoinen ja hyvä tällä hetkellä, eli tässä voin antaa ihan palautetta nytten siitä, mihin tämä on menossa, ja vielä katsotaan sitten tarkemmin. Kun tosiaan EU esittää vuonna 21, että nämä hiilitullivarat sitten otettaisiin EU:n omiksi varoiksi – ja parlamenttihan haluaa hirveästi

EU:lle näitä omia varoja, ettei tarvitsisi neuvoston kanssa neuvotella – niin minun mielestäni siitä pitäisi tulouttaa kyllä jäsenvaltioille nyt vähintään se kantopalkkio, mikä siinä sitten on.

Sitten tästä rahoituskehyksestä ja elpymisrahastostahan nyt tarkoitus on 30 prosenttia käyttää ilmastotoimiin, mutta se 70 prosenttia, se loppuosakaan, ei saisi olla Pariisin ilmastopuhtausvastainen, eli tämä on nyt hyvin ilmastopainotteinen rahoitus. [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta]

Sitten jos minä vielä voisin sanoa teille, että vastustakaa Huaweiä. Tämän 5G-asian perustehan on Kiinan armeijan entinen työntekijä. Ehdottomasti se on ilmastotoimi, että me pysymme kehityksessä mukana, 6G:tä jo Oulun yliopistossa suunnitellaan, mutta Ruotsi vastustaa sitä ja Iso-Britannia ja Australia. Otetaan tässä meilläkin järki käteen. [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] Ja sitten kun Kiina on luvannut 2060-luvulle, niin meidän ei pidä naiivisti uskoa tässäkin asiassa Kiinaa. – Tämmöisiä terveisiä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Nyt suuren valiokunnan varapuheenjohtaja Jani Mäkelä, ole hyvä.

Suuren valiokunnan varapuheenjohtaja, kansanedustaja Jani Mäkelä

Kiitoksia, puheenjohtaja! Tuo Kiinan aseman huomiointi oli hyvä huomio, koska nyt USA:ssa ilmeisesti hallinto muuttuu Kiinalle suotuisampaan suuntaan, niin EU:n kenties pitäisi ottaa tiukempaa linjaa Kiinan suhteen jo senkin vuoksi. Olisi varmaan pitänyt joka tapauksessa.

Kommenttina tuohon yksimielisyyssasiaan, että eihän EU-liittovaltio etene suurilla harppauksilla vaan pienillä askelilla. Aina annetaan yksi yksittäinen päätösvalta EU:lle, ja sen jälkeen sitä ei koskaan tulla saamaan pois. Eli tämä on ihan samanlainen kehitys kuin aikaisemmatkin ja jatkaa samaa linjaa.

Omista varoista ja koko paketista vallitsee varmasti meillä erimielisyys konsensuspuolueiden kanssa, ja vastustamme myös määräenemmistöpäätösten lisäämistä. Kysyisinkin: kun nyt Euroopassa on toinen aalto koronaa menossa, niin oletatteko oikeasti, että tällä paketilla, joka nyt tässä on muodostumassa, tullaan selviämään, vai onko heti toinen paketti tulossa perään?

Toinen konkreettinen nosto tuosta maahanmuuttopaketista: Harvoja asioita, joissa EU:sta voisi olla hyötyä, on se, että EU käyttäisi omaa kauppapolitiikkaansa ja kehityspolitiikkaansa, suomeksi sanottuna rahaa, lähtömaiden painostamiseen, että ne ottaisivat takaisin omia kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita kansalaisiaan. Liittykö tähän pakettiin teidän käsityksenne mukaan mitään tällaista painostusaspektia, vai ovatko ne palautukset vain turhaa puhetta?

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Tässä ei ollut kenellekään spesifejä kysymyksiä, niin jatketaan kansanedustajien kysymyksiä. – Seuraavaksi Anne-Mari Virolainen, ole hyvä.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Anne-Mari Virolainen

Kiitos, puheenjohtaja! Minä nyt huomaan, että minulla ei olekaan laitettuna käyttöoikeuksia kameralle tässä minun puhelimestani, niin valitettavasti nyt ette näe hienoa järvimaismamaa takanani.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Pärjäämme.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Anne-Mari Virolainen

Minä kysyisin yleisemmin tästä EU:n yhtenäisyydestä. Jos me muistamme, niin silloin kun korona alkoi, meidän tasavallan presidenttimhän sanoi, että kyllä terveet sitten aikanaan myös talouden hoitavat, elikkä hän korosti tätä koronan hoitoa. Nyt pääministeri Marin on kirjoittanut joihinkin eurooppalaisiin lehtiin kirjoituksen, jossa hän vaatii Euroopan unionilta yhteisiä toimia koronan hoidossa, ja ilmeisesti siinä myös viitataan siihen, että noita matkustusrajoituksiakin pitäisi katsoa yhtenäisemmin. Minä pyytäisin teiltä näkemystä siitä – tai niiltä mepeiltä, jotka ovat sellaisissa valiokunnissa – onko meillä mahdollista saada tällaista yhtenäistä koordinaatiota, varsinkin siinä vaiheessa, [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] kun rokote on markkinoilla, koska me tiedämme rokotevastaisuuden myös. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Kansanedustajien puheenvuoroista seuraavaksi Anne Kalmari.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Anne Kalmari

Kiitos, puheenjohtaja! Ihan lyhyesti kysyisin parlamentaarikko Sarvamaalta metsästrategiasta. Voitteko muutamalla lauseella kommentoida?

Elsi Kataiselta kysyisin: onko CAP nyt menossa teidän mielestänne siihen suuntaan, että se kannustaa nimenomaan ruoantuotantoon kuitenkin ensisijaisesti? Se on huoltovarmuudenkin kannalta merkittävää.

Ja kolmanneksi tähän EU:n omien varojen käyttöön voisi joku vastata, tai keruuseen paremminkin. Eikö siinä toisaalta ole hyviäkin puolia? Esimerkiksi rahoitusmarkkinaverohan on sellainen, että mikään maa ei yksin voi kuvitellakaan sellaista tekevänsä; EU:kin on toki pieni alue verrattuna globaaliin. Mutta eikö tässä tavallaan ole hyviä elementtejä, vai onko niin iso riski, että kun juuri EU kerää niitä varoja itselleen, niin se vie sitten kohti vääränlaista EU:ta?

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Otetaan vielä Pia Kauman puheenvuoro ja sen jälkeen sitten siirrytään meppien kommentteihin. Yritän pysyä jyvällä siitä, ketkä ovat pyytäneet puheenvuoroja.
– Pia Kauma, ole hyvä.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Pia Kauma

Kiitos, puheenjohtaja! Aika vähän on puhuttu maahanmuutosta tässä kokouksessa, mutta toivoisin, että siitä asiasta otettaisiin vielä erikseen tällainen palaveri samalla konklaavilla, koska se on tosi keskeinen kysymys EU:n tulevaisuuden kannalta samalla tavalla kuin nämä ilmastokysymykset.

Kysymys näihin hiilitulleihin liittyen: Mehän olemme omissa kannanotoissamme suuressa valiokunnassa lähteneet lähinnä siitä, että sen keskeisin merkitys on ehkä pelotteena, koska vaara siitä, että sitten siirrytään ikään kuin sellaiseen kauppasodan aikaan, on kuitenkin aika merkittävä. Olen kyllä ilahtunut tuosta Henna Virkkusen puheenvuorosta, että ei välttämättä olla siihen suuntaan menossa, koska se sitten taas voi olla, ainakin väärin toteutettuna, isku suomalaista teollisuutta kohtaan. Meillä on niin infrapainotteinen tämä meidän vienti, että sillä voi olla arvaamattomia seurauksia. Olisinkin kysynyt meidän muiden puolueiden mepeiltä, kun tuossa ei ihan kaikilta tullut sitä kantaa: kannatatteko te tätä hiilitullin ottamista?

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt sitten on pyydetty lisäpuheenvuoroja kansanedustajienkin puolelta jo, mutta mennään nytten taas meppien puheenvuoroihin. Tässä tuli muutama kohdennettu kysymys mutta aika monta sellaista kysymystä, joihin varmaan aika monellakin on kommentoitavaa. Minulla ovat nyt tässä listalla Sirpa Pietikäinen, Ville Niinistö, Petri Sarvamaa, Elsi Katainen, Laura Huhtasaari ja Henna Virkkunen. – Sirpa, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Sirpa Pietikäinen

Kiitoksia. – Kyllä yhteisistä koronamatkailurajoituksista, testirajoituksista, testin hyväksymisestä ja muusta voidaan päättää. Pääministerillä oli asiasta hyvä kirjoitus. Kysymys on, hyväksyvätkö jäsenmaat komission ehdotuksen.

Sitten kohta kaksi näistä hiilirajamaksuista. Siihen kannattaa perehtyä huolella. Kysymys on WTO:n hyväksymästä mekanismista ainoastaan silloin, kun se on puhtaasti ympäristöperusteinen eikä protektionistinen. Professori Kati Kulovesi on kansainvälisesti kovan luokan asiantuntija. Valiokunta voisi kuulla häntä. Tällainen on tehtävissä, tämä on perusteltu ja tarpeellinen, jotta ilmastonmuutosta voidaan hoitaa.

Kolmas kysymys koski seuraavaa mahdollista elvytyspakettia. Ei, sellaista ei ole tulossa eikä suunnitteilla eikä sellainen ehtisikään. Koronan hoito on nyt parasta koronatalouspolitiikkaa, mitä me voimme tehdä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Sitten Ville Niinistö, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Ville Niinistö

Joo, kiitos. – Minäkin voisin aloittaa korona-asioista, koska olen myös tehnyt ympäristövaliokunnassa juuri näitä asioita. Minä lähetin myös kirjeen meidän sosiaali- ja terveysministeriön ministereille siitä, että tosiaan, niin kuin Sirpa sanoi, nämä kaikki rajoitukset ja rajakysymykset ja se, miten puretaan eri rajoituksia ja mikä on prioriteetti – komissio on antanut kaikista näistä suositukset, eli sitä yhteistyötä on pyritty syventämään. Siltikin eri maiden eri koronatilanteet johtavat siihen, että ihan täysin yhdenmukaista se ei ole, mutta komissio on koordinoanut tätä ihan eri tavalla kuin viime keväänä.

Näistä rokotteista sanoisin vain sen, että se kirje, minkä lähetin, liittyi siihen, että kun me olemme saaneet aika tarkan selonteon näiltä rokotekehittäjiltä siitä, mikä valmius on laajasti näitä rokotteita ottaa keväällä käyttöön, niin jakeluhan on kansallisten viranomaisten asia, se ei kuulu näille rokoteyhtiöille eikä se kuulu EU:lle. Se, mitä EU tekee, on se, että on tehty ennakko-ostosopimuksia nyt neljänkin eri toimijan kanssa, eli rokotteita saadaan. Ne tulevat suhteessa jäsenmaiden asukaslukuun, eli EU tässä varmistaa yhdenvertaisuuden, mutta on tärkeätä, että Suomen omat viranomaiset varmistavat, että meidän jakeluverkosto sekä priorisointi siitä, ketkä saavat koronarokotteita, ovat kunnossa, jotta se menee mahdollisimman nopeasti. Yksi rokotehan on -80 asteessa säilytettävä, joten sitten siellä teidän päässänne kannattaa varmistaa, että tämä toimii. Minä oletan, että Suomessa tämä valmius toimii, kaikissa maissa tilanne ei ole yhtä hyvä.

Ilmastolaista ja hiilitulleista sanon vain lyhyesti loppuun sen, että nämä kaikkihan kuuluvat vähän yhteen, ja nyt kun Biden on voittamassa Yhdysvaltain presidentinvaalit ja hiilineutraali Yhdysvallat 2050 tulee myös heidän tavoitteekseen, niin tämä muuttaa tätä ball gameä niin, että kyllä nämä vihreät investoinnit etenevät lujaa. Nyt on vain kysymys siitä, että me olemme itse johdonmukaisia siinä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitos. – Nyt näyttää siltä, että suunnilleen kaikki mepit ovat pyytäneet puheenvuoroa, ja minä annan puheenvuoroja suunnilleen siinä järjestyksessä kuin olen huomannut puheenvuoropyynnöt. – Seuraavaksi Petri Sarvamaa.

Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa

Kiitos, puheenjohtaja! Metsästrategiasta kysyi edustaja Kalmari. No, tämä on ollut hyvin, hyvin raskas mutta hyvin mieluista työsyksy minulle, koska tämän metsästrategian loppurutistus oli juuri ennen oikeusvaltioperiaatetta. Lopputulos oli mielestäni todella tasapainoinen. Siinä otetaan huomioon kaikki metsienkäyttöön, metsienhoitoon, ympäristöön, luonnon monimuotoisuuteen ja sosiaaliseen aspektiin liittyvät asiat. Nyt tärkeätä on sitten tässä vaikuttamistyö edelleen komission suuntaan, nimittäin siellä on erittäin kova paine, ettei DG ENV eli ympäristöpolitiikan pääosasto jyrää DG AGRia tässä, ja se on se, mitä tässä nyt tehdään kulissien takana.

Tuo CAP oli melkoinen sirkus mielestäni kotimaan politiikan kannalta, koska hallituksessa oleva puolue esiintyy ikään kuin he olisivat tehneet jotain ihan muuta tuolla parlamentin suunnalla kuin mitä he tekevät kotimaan politiikassa, mutta ei siitä sen enempää.

Sitten ihan lyhyesti: Omista varoista tulee teille käsittelyyn erittäin tärkeä, myöskin uudenlainen ja uusi laillisesti sitova laki, joka liittyy tähän velkojen takaisinmaksuun. Ja minä nyt yritän vielä panna samaan nippuun tämän edustaja Mäkelän kysymyksen, onko tulossa toinen elvytyspaketti, ja se liittyy juuri tähän. Valitettavasti en voi olla varma, etteikö tällainen nouse esiin ensi vuoden puolella, mutta se riippuu siitä, miten Euroopan taloudellinen tilanne etenee. Ja tässä kohtaa yhdyn kyllä parlamentaarikko Pekkarisen huoleen siitä, että toinen kierros ei tule kyllä menemään sitten yhtä helposti kuin ensimmäinen. – Ehkä tämmöisillä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Ja nytten toivoisin, että suunnilleen minuuttiin puristettaisiin sekä kysymykset että vastaukset. Tiedän, että ainakin mepit ovat tottuneet käyttämään minuutin puheenvuoroja täysistunnossa. Minä teen aina sillä tavalla, että minun naamani ilmestyy ruutuun, kun minuutti on mennyt.

Minun listallani seuraavaksi on Elsi Katainen ja sitten Laura Huhtasaari. Onko Elsi Katainen linjoilla? – Ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen

Täällä ollaan, kiitos, puheenjohtaja. Minulle tuli kohdennettu kysymys, jossa kysytään sitä, pysyykö maatalouden ytimessä nimenomaan ruoantuotanto vai kohdistuu siihen kovin paljon muita paineita. Ilman muuta nyt Green Dealin myötä muita paineita, ympäristö- ja ilmastopaineita maa- ja metsätalouteen kohdistuu, koska ne ovat kuitenkin ne ainoat alat, jotka pystyvät hiilen sitomiseen, ja sen takia maailman suuri mielenkiinto juuri näihin kahteen alaan kohdistuu. Mutta ruoantuotannon ja huoltovarmuuden herkkyyks on tietysti tässä covid-tilanteessa noussut esiin. Ollaan huomattu se, että edes Euroopassa ruokaturva ei ole niin itsestäänselvyys, että se voitaisiin kokonaan valjastaa muuhun asiaan. Sen takia tulevassa CAPissa myöskin aktiiviviljelijän osuutta ollaan tarkentamassa, ja sehan on äärimmäisen vaikea ja herkkä kysymys. Joka ikisessä jäsenmaassa kiistellään siitä, mikä on aktiiviviljelijän rooli ja mitkä ovat ne kriteerit, mitä käytetään. Tulevassa CAPissa, josta nyt parhaillaan trilogiassa neuvotellaan, EU on antamassa jonkinlaiset raamit sille, mitä tarkoittaa aktiiviviljelijä, mutta onneksi sitten jäsenmailla on lopullinen sana oman aktiiviviljelijämääritelmänsä osalta, koska näennäisviljelystä halutaan eroon ja sillä tavalla myöskin vääränlaisesta tukien käytöstä halutaan koko Euroopassa eroon. – Lyhyt vastaus näihin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitos paljon. – Seuraavaksi Laura Huhtasaari, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari

Kiitos. – Minä haluaisin vastata tähän Mäkelän kysymykseen, että tuleeko toinen elpymispaketti: totta kai tulee, tästä halutaan pysyvä järjestely, ja tästä on ihan Lagarde puhunut ja tästä on ihan yleistä keskustelua. No siitä, onko tämä koronapaketti, voi olla montaa mieltä. Puolahan ei kärsinyt kovin paljon koronasta, ja se kuitenkin on saamassa niin sanotusti leijonanosaa tästä, kuten myös Italia, joka kyllä on kärsinyt koronasta, mutta Italiakin olisi saanut markkinoilta lainaa ihan alle kolmen prosentin korolla ja jopa EVM:stä miinuskorolla, joten siis kyllä kaikki olisivat voineet hoitaa tätä korona-asiaa, ihan ottaa omat velkansa ja hoitaa oman taloutensa itse. Tämä on yksi tapa viedä liittovaltiokehitys eteenpäin, ja seuraava paketti on tulossa, ja minä vielä vetoaisin, että esimerkiksi Suomi torjuisi tämän elpymispaketin. Tämän elpymisrahastonhan voisi hyvin pistää erilleen tästä rahoituskehyksestä. Toivon, että tämä vielä Suomessa torpataan, koska tämä ei jää viimeiseksi. Jos emme sitä tässä vaiheessa torppaa, niin missä vaiheessa muka Suomella sitten olisi kanttia. Joten toivon, että ainakin perussuomalaiset vastustavat tätä, tai tiedän, että te vastustatte tätä, ja toivon, että muutkin tulisivat tässä asiassa järkilynjoille.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt minulla on listoilla – siis tässä järjestyksessä – Henna Virkkunen, Mauri Pekkarinen, Eero Heinäluoma, Nils Torvalds ja Miapetra Kumpula-Natri. – Henna, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Henna Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja! Ensin tuosta yhteisen terveystalitiikan ja koronan koordinaatiosta: Minun mielestäni oli tosi hyvä, että pääministeri Marin kirjoitti Politicoon tästä semmoisen julistuksen, mutta samalla se oli minun mielestäni vähän huvittavaakin siinä mielessä, että eihän Suomi ole koko aikana noudattanut niitä erilaisia suosituksia, mitä komission puolelta on kuitenkin keväästä asti tehty, ja eiväthän nytkään nämä matkustusrajoitukset, mitkä nyt Suomessa ovat toisella kierroksella, ole näitten yhteisten suositusten mukaiset, mitä ministerikin oli tuossa juuri Suomen osalta hyväksymässä. Mutta hyvä, jos nyt ajetaan tällöistä yhteistä eurooppalaista linjaa tähän.

Vielä tuosta määränemmistöstä: Sehän on tavallisin tapa tehdä ministerineuvostossa päätöksiä, eli suurin osa päätöksistä tehdään määränemmistöllä. Ihan muutamia asioita on, mitä ei sillä tänä päivänä päätetä. Itse toivon, että myöskin ulko- ja turvallisuustalitiikan osalta siirryttäisiin enemmän näihin määränemmistöpäätöksiin, koska se lisäisi meidän reagoitukykyämme.

Hiilitulleista vain sen verran, että se on äärimmäisen poliittinen toimi ilman muuta. Kyseenalaista on se, kuinka tehokas ilmastopolitiikan toimi se olisi, mutta tällöinen kauppasotien riskihän siinä on entistä enemmän, ja Suomessa muun muassa metsäteollisuus suhtautuu varsin kriittisesti näihin, eli tätä pitää tarkastella aika monesta kulmasta.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Mauri Pekkarinen seuraavaksi, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen

Joo, tosiaan oikeastaan nämä kaikki – ilmastolaki ja hiilitullit, päästökaupan laajentaminen – liittyvät tähän samaan kokonaisuuteen. Muistutan, että ilmastolaissa päätettiin, Euroopan parlamentin enemmistö äänesti, että vuoteen 30 mennessä pitäisi päästöjä voida vähentää 60 prosenttia. Taakse jääneen 30 vuoden aikana me onnistuimme vähentämään 23 prosenttia, ja nyt kymmenessä vuodessa pitäisi pystyä panemaan lisää miinus 37 prosenttia, siis urakka on tosi kova.

Minusta Suomen kannalta nämä hiilitullit eivät kuitenkaan ole hirveän vaikeita, kunhan kansainvälisen yhteisön piirissä löytyy yhteisymmärrys. Myöskään päästökaupan laajentaminen ei ole mahdoton, jos se kyetään tekemään tavalla, joka turvaa sen, että Suomi voi käyttää omia uusiutuvia raaka-aineitaan, myös energiaraaka-aineita, hyväksi. Tässä esimerkkinä vain RED kakkosen avaaminen: jos se tapahtuu, se rajoittaa Suomen mahdollisuuksia käyttää omia uusiutuvia raaka-aineitaan. Samalla tavalla LULUCF:n avaamiseen liittyy riskejä.

Eli nämä ovat mahdollisuuksia, jotka voivat Suomelle sopia, mutta se, minkälaisena ne näyttäytyvät Suomen kannalta, riippuu paljolti siitä, mitä jatkotoimia näissä ilmastoasioissa Euroopan unionin komission ja ylipäänsä unionin toimesta seuraa.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitos paljon. – Ja seuraavaksi Eero Heinäluoma, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma

Joo, kiitos. – Jatkan tuossa edustaja Pekkarisen hengessä. Nyt kun tämä sopimus näistä uusista varoista neuvoston ja parlamentin välillä on olemassa, mielestäni kannattaisi keskittyä siihen, miten nämä ehdotukset toteutetaan niin, että ne ovat mahdollisimman hyvin myös Suomen intressiä palvelevia. Sekä tämä hiilirajatulliasia että tämä digivero ovat tällaisia, että pitäisi käyttää tosi paljon aikaa siihen, mitä me ehdotamme niiden sisällöksi, koska sisällöthän ovat näissä molemmissa auki.

Tähän liittyen kolmas asia koskee päästökaupan laajentamista. Sekin voi olla Suomelle ongelmallinen, koska olemme reunamaa. En kannata sellaista politiikkaa, jossa kaikki keskitetään, ei keskelle Eurooppaa, ei myöskään eteläiseen Eurooppaan. Ja kun näin on, niin esimerkiksi tässä päästökaupan laajentamisessa meri- ja ilmaliikenteeseen meidän kannattaisi aktiivisesti lähteä miettimään, mitä kompensatiota siihen voidaan liittää, jotta se ottaa huomioon etäisiä alueita tai Euroopan reuna-alueita.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Seuraavaksi sitten Nils Torvalds.

Euroopan parlamentin jäsen Nils Torvalds

Kiitos. – Lyhyesti näistä hiilitulleista. Mehän tiedämme, että meidän arvoketjut menevät molempiin suuntiin, ja siitä syystä hiilitulli ei välttämättä ole kovinkaan yksinkertainen asia. Juuri tästä syystä muut minua viisaammat ovat ryhtyneet miettimään, olisikohan kuitenkin järkevämpi ratkaisu kehittää tällaista niin sanottua raja-ETS:ää, että ne, joilla on ETS elikkä jotka voivat ostaa näitä päästöoikeuksia, jos heidän päästöoikeutensa ovat halvempia kuin Euroopan, joutuvat kompensoimaan sitä, ja jos ei ole tällaista järjestelmää, niin sitten se erotus siitä tulee tämän yhteyteen, mukaan hintaan, jolloin me sillä tavalla pakotamme muita maita itse asiassa pikkuhiljaa omaksuma tällaista ETS-järjestelmää ja sillä tavalla ehkä pystymme luomaan järjestelmän, joka ei samalla tavalla luo ongelmia, joista esimerkiksi Henna puhui.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Itse asiassa ymmärryksenä tämän hiilitullin ideasta on juuri se, että se kohdistuu sellaisiin maihin, joissa ei ole kansallisella tasolla hiilen hintaa.

Euroopan parlamentin jäsen Sirpa Pietikäinen

Juuri näin, ja ETS on se referenssi.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Ja seuraavaksi kuitenkin puheenvuoro on Miapetralla, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri

No niin, oikeilla laitteilla. Minun piti äänestää tässä välissä.

Minä olen kanssa ollut valmistelemassa raja- ja tullimekanismeja enemmän positiivisella otteella, kun katsotaan ne WTO-yhteensopivaksi, ja Nils puhui aikaisemmin siitä tärkeästä asemasta, millä saadaan investoinnit lähtemään liikkeelle, investointivarmuutta, jotta teollisuuskin muuttuu ja muuttaa investointipakettinsa tai investointisuuntansa selkeästi, eli se tarvitsee tämän uskottavuuden. Silloin tämä täytyisi niiden maiden kanssa, joilla on riittävät hiilitullimekanismit, vain sopia osana järjestelmää, että sitä ei tulisi voimaan, kun on maita, jotka dumpaavat hiilen hinnan alas tekemättä ilmastotoimia. Ei muuten sano yksi yhteen, etteikö joitain uusia kiinalaisia hiilivoimaloita voisi tulla kartalle, mutta tähän mennään. Sitten voi katsoa tietenkin sektori sektorilta. Jos kysyy metallinjalostajilta, niin he ovat toivoneet pitkäaikaista, jos kysyy joltain, jolla on iso vienti Kiinaan eikä mitään tekemistä sementin ja teräksen kanssa, joista ilmeisesti tulee ensimmäiset lakiesitykset niin, että kokeiltaisiin tätä sektoreittain, niin voitaisiin edetä.

Anne-Mari kysyi rokotevastaisuudesta, ja siihen liittyy oikeastaan se Marinin kirjoitus, joka minun mielestäni ei ollut huvittava, kuten Virkkunen sanoi, vaan hirveän tärkeä avaus siinä, että meillä ei ole kyennyt esimerkiksi ECDC tekemään konkreettisia

päätöksiä ja esityksiä sen suhteen, mitkä ovat esimerkiksi karanteenipituudet. Meillä on joku päämiesten yhteinen lausuma ja suositus muttei enempää.

Sitten oli vielä suoraan noista omista varoista kysymys, onko niissä jotain hyvää. Minun mielestäni ne tulee tarkkaan käydä läpi – kun joku pitää sitä pelottavana, että se menee EU-kassaan – koska jos me saamme näitä, niin hyvin kohdennetusti ne sitten vähentävät jäsenmaiden maksuosuuksia, ja semmoinenkin iso kuva kannattaa pitää mielessä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Seuraavaksi mennään taas kansanedustajien puheenvuoroihin. – Anne-Mari Virolainen, ole hyvä.

Suuren valiokunnan jäsen, kansanedustaja Anne-Mari Virolainen

Kiitos, puheenjohtaja! Kun varapuheenjohtaja Mäkelä kommentoi aluksi, että Yhdysvallat on nyt mahdollisesti saamassa Kiina-myönteisemmän presidentin, niin en todellakaan tulkitse sitä näin, vaan Yhdysvaltojen suhde Kiinaan on yhtä kriittinen, on sitten kysymys republikaani- tai demokraattipresidentistä, mutta tapa toimia on tietysti erilainen.

Minä pyytäisin nyt Mipeltä arviota, miten Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen suhteet tulevat kehittymään tämän uuden hallinnon osalta, ja sitten jos joku teistä on sellaisissa valiokunnissa, missä käsitellään Kiina-strategiaa, niin siitä kuulisin mieluusti jonkinmoiset kommentit. – Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt en huomaa tässä kommenttikentässä kansanedustajien puheenvuoropyyntöjä. Niinpä esitän itse kysymyksen, joka liittyy tähän ilmastolakiin ja näihin ilmastotoimiin. Niin kuin mainitsin, niin sehän, että EU on sitoutunut vuonna 2050 hiilineutraaliuteen, on yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden aikaansaannoksista ja perustuu myöskin siihen, mitä Suomi on tässä tehnyt, eli ennen viime eduskuntavaaleja tehtyihin yhtä eduskuntapuoluetta lukuun ottamatta kaikkien eduskuntapuolueiden ilmastositoumuksiin. Suomen kansallisessa linjassa on se, että päästökaupan laajentamisen ja tiukentamisen pitäisi olla se tärkein tapa vähentää päästöjä tällä vuosikymmenellä ja varmaan tästä eteenkinpäin. Nyt huomasin, että siitä on suomalaisten meppien keskuudessa jonkun verran erilaisia näkemyksiä. Tähän olisi mielenkiintoista kuulla muitakin kommentteja kuin ne, jotka on jo kuultu.

Nyt tässä on vähän vaikea pysyä kärryillä siitä, mitkä näistä käden kuvista ovat voimassa ja mitkä eivät, joten minä pyytäisin, että otatte kaikki nyt käden kuvat pois naamani kohdalta ja sitten ne, joiden puheenvuoropyyntö on voimassa, joko laittavat sen käden kuvan tai sitten tuossa kokouksen kommenttikentässä pyytävät puheenvuoroa.

Miapetra ainakin pyysi tässä nyt heti – joten ole hyvä – ja Henna Virkkunen ja Sirpa Pietikäinen. Otetaan nämä kolme seuraavaksi.

Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri

Kiitos. – Useiden arvioiden mukaan kauppapolitiikka olisi yksi niitä sektoreita, jotka eivät niin paljon hallinnon muuttuessa muuttuisi, vaan siellä on edelleen tiukkaa tavoitetta kehittää omaa taloutta mutta ei ehkä niin yllätyksellisesti kuin nykyään. Sitten on kysymys, käyttäisikö Biden yhtä paljon tällaisia ”executive ordereita”, joilla pystyy tekemään pieniä asioita ilman senaattia, ja varsinkin jos senaatille tulee taas republikaanienemmistö, niin tuleeko tämä olemaan presidentillä yksi tapa kauppapolitiikkaakin harjoittaa.

Kaiken kaikkiaan kysymyksen ulkopoliittisenannon kiinnostavana arviona ei ole se, että Kiina-suhde muuttuisi kauheasti, vaan se, mitä tapahtuu Venäjä-suhteissa, joka on varmaan Suomea kiinnostava ja tarkkailtava osio – paljon diplomaattisempaa mutta silti voi olla määrätietoista. Nyttän tämä ”alliance of the democratic countries” on varmaan se. Tästä just eilen puhuttiin ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtajan ja meidän tällaisen transatlanttisten suhteiden verkoston kanssa, mitä se tarkoittaisi, ja tämä voi olla Euroopassakin jo kiinnostavaa ja hankalaa, ruvetaanko sitten USAn kanssa valitsemaan, mitä maita otetaan ja mitä ei mukaan demokraattisten maiden allianssiin, ja mikä on YK:n rooli näiden jälkeen. Nämä ovat isoja ja kiinnostavia kysymyksiä.

Sitten Satu Hassille tai puheenjohtajalle myös ilmastolaista ja laajentamisesta yleisesti päästökaupassa: Parlamentissa on ollut vaikeata laajentaa sitä lämmityksen ja asumisen puolelle, mitä taas Suomi olisi ajanut. Olen ymmärtänyt, että se jakaa vähän ryhmiäkin sillä tavalla yllättävästi, että kaikki eivät ole sitä halunneet laajentaa, ja sekin on yksi mahdollisuus. Vedotaan ehkä sitten siihen, että kaasua on monien keskituloisten kotien lämmityksineen, ja nähty se hankaluutena, kun itse näen, että kyllähän järjestelmiä voi myös ottaa piiriin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt minulla ovat listalla Henna Virkkunen, Sirpa Pietikäinen, Mauri Pekkarinen ja Petri Sarvamaa, ja pyydän, että poistatte ne kämmenen kuvat sitten aina, kun olette käyttäneet sen puheenvuoron. – Henna, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Henna Virkkunen

Kiitos, puheenjohtaja! Tuossa alkupuheenvuorossa silloin sanoin, että tässä on tosi paljon positiivisia asioita tapahtunut tämän kuluneen viikon aikana Euroopan kannalta. Todella, yksi iso asia oli se, että tästä talouspaketista nyt saatiin sopu ja päästään eteenpäin. Siihen vahvasti kytkeytyi tämä oikeusvaltioperiaate, mikä on hiertänyt EU-maiden välejä jo vuosia. Sitten kolmas, tietysti erittäin iso asia Euroopan kannalta oli tämä Yhdysvaltain presidentinvaalien tulos, koska nyt meillä on toiveita siitä, että Yhdysvallat palaa takaisin kansainvälisiin pöytiin. Tämä on tietenkin Euroopalle ollut hyvin vaikeaa nämä kuluneet vuodet, koska Yhdysvallat ei ole ollut meidän rinnallamme

puolustamassa monia ihmisoikeuksia, demokratiaa ja vapautta maailmalla aikaisempaan malliin.

Täytyy myös varautua siihen ja tiedostaa se, että kaikki ei tule palaamaan vanhoille raiteilleen. Tietyillä politiikan linjauksilla on Yhdysvalloissa laajempi tuki, eivätkä ne perustu pelkästään Trumpin presidenttiyteen, ja esimerkiksi tämä Kiina-politiikka on yksi niistä asioista. Sen sijaan odotetaan, että muun muassa ilmastopimukseen tai kansainväliseen terveysjärjestöön Yhdysvallat saataisiin takaisin meidän rinnallemme. Se on Euroopan kannalta iso asia, vaikka samalla olen sitä mieltä, että meidän pitää myöskin tätä omaa ulkopoliittista reagointikykyä ja voimaa kyetä vahvistamaan Euroopan unionissa.

Nyt sitten oikeastaan se viimeinen hiertävä asia, mikä meillä on jäljellä, mistä tänään ei paljon puhuttu, on maahanmuuttopolitiikka, eli siitä Euroopan unionin pitäisi pystyä löytämään yhteinen ratkaisu. Se on nyt semmoinen kivi kengässä ollut jo monta vuotta.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Seuraavaksi Sirpa Pietikäinen.

Euroopan parlamentin jäsen Sirpa Pietikäinen

Kiitoksia. – Jos viisikerroksisen talon katolta hyppää maahan, lopputulos on sama sekä ID:läiselle että GUElaiselle ja myös EPP:läiselle ja demarille. Sen takia tärkeä periaate, joka saatiin parlamentin toimesta tuonne ilmastolakiin, on toisaalta tämä hiilibudjetti, johon Nils omassa puheenvuorossaan on viitannut, ja toinen on se, joka tuli mukaan ja jota minä olen vahvasti ajanut, että näiden päästövähennystavoitteiden pitää olla tiedeperusteisia ja eteenpäin katsovia, jolloin pitää olla haasteen mittaisia ratkaisuja eikä vain sellaisia, mikä on poliittinen huutokauppa.

Kuten perillä olevat ovat varmaan seuranneet, mitä kansainvälisen ilmastopaneelin uuden raportin valmistelusta tiedetään, niin kyllä tämä Suomen vuosien 2030–2035 neutraalisuustavoite on lähempänä totuutta, mitä meidän pitäisi tavoitella, ja monet isot yritykset sitä tekevät, eli tämä on todellinen hätä. Me voimme keskustella myöhemmin vähän enemmän niistä keinoista, mitä pitää tehdä. Tässä suhteessa monta asiaa joudutaan katsomaan vielä moneen kertaan EU:ssa uudelleen. Tätä ei auta komission laskentamallin muutos, jossa nettovähennyksistä siirrytään bruttovähennyksiin, ja siksi se 60 prosenttia, joka itse asiassa nyt tuli parlamentin kannaksi, ei niin hirvittävän kunnianhimoinen ole.

ETS:n laajennus työkaluna riippuu siitä, pienennetäänkö samalla päästövähennyskokoa, ja jos sitä lisätään, niin kuin nyt monien suunnitelmissa näyttää olevan, se tosiasiallisesti saattaa heikentää tämän ilmastopolitiikan tehoa, ja silloin tällaisilla sektorikohtaisilla ohjelmilla ja rajoituksilla voitaisiin päästä tehokkaampaan tulokseen. Minun mielestäni tässä harkinta on auki, mikä siinä on tehokasta.

Kiinan osalta vain lyhyesti: Kiina on kasvavasti aktiivinen sekä ilmasto- että teknologiapolitiikassa. Uhoamisen sijasta kannattaa tehdä tiiviimpää yhteistyötä. Kiinastrategia tulee olemaan hyvin mielenkiintoinen. – Kiitos.

Ja kiitoksia, minä tulen samalla nyt myös poistumaan tästä keskustelusta seuraavaan kokoukseen.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Selvä, okei. Kiitoksia ja hyvää syksyn jatkoa. – Mauri Pekkarinen seuraavaksi, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen

Puheenjohtajan kysymykseen päästökaupan merkityksestä: Muistutan, että komissio teki ja julkisti muutama viikko sitten selvityksen, joka koskee sitä, mihin näillä kansallisilla energia- ja ilmastosuunnitelmilla kohti vuotta 30 näytetään päästävän, ja lopputulos oli se, että päästövähennyksissä päästäisiin noin vähän yli 40 prosenttiin. Sitten komissio arvioi, mitä pitäisi tehdä, jotta tämä vauhti saataisiin huomattavasti nopeammaksi, ja komission ykkösprioriteetti oli uusiutuvat energiat ja uusiutuvat raaka-ainevaihtoehdot. Minä ilahduin kerrankin tosi kovasti jostakin komission esityksestä: se painottaa tätä. Vasta toisella sijalla ovat nämä päästökauppaan liittyvät toimet juuri siitä syystä, että komissiokin näkee niitten laajentamiseen ja ruuvin kiristämiseen, molempiin, liittyvän tällaisen suuren hiilivuotoriskin, ja jos koko Euroopan unionissa todetaan ja tunnustetaan hiilivuotoriski, silloin tuo riski Suomen kohdalla on vielä huomattavasti paljon suurempi. Ruuvin kiristäminen siis tarkoittaa, että tarjotaan vielä vähemmän päästöoikeuksia. Päästökaupan laajentaminen esimerkiksi liikenteeseen tarkoittaa sitä, että äkkiä meiltä on tavallaan repäisty ne mahdollisuudet keskiseen Eurooppaan, koska me kaikki olimme aina samassa päästökauppajärjestelmässä.

Vielä siis summa summarum: päästöt alas, siis kyllä siinä isossa tavoitteessa näiden uusiutuvien ja päästöttömien käytön edistäminen on tärkeätä, ja siinä, että se onnistuu Suomen kannalta oikealla tavalla, on tärkeää, että me voimme jatkossakin käyttää näitä Suomen uusiutuvia.

Ihan pieni kommentti tähän Suomen omaan tavoitteeseen, tähän hiilineutraaliuteen: Muistutan, että kova kädenvääntö tulee jatkossa olemaan, mitä sillä oikein tarkoitetaan. Ainakin minun käsitteistössäni hiilineutraalius tarkoittaa sitä – ja minä toivon, että Suomen hallituskin on sitä mieltä – että siinä nielu lasketaan luonnollisen nielun eikä Brysselin määräämän hallinnollisen nielun käsitteillä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia – ja seuraavaksi sitten Petri Sarvamaa.

Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa

Kiitos, puheenjohtaja! USA, EU ja Kiina, siinäpä kahden kauppa ja kolmannen korvapuusti, näin voisi lyhyesti sanoa. Minä ennustan – ja samalla tietysti toivon sitä –

mitä ei vielä mainittu, paljonko tässä globaalissa tasapainossa tulee Yhdysvaltain ja EU:n suhde, nimenomaan se, että löydetään jälleen toisemme, vaikuttamaan tähän kokonaisuuteen. Biden joutuu presidenttinä kyllä kohtaamaan ihan samat realiteetit kuin Trumpkin. Siinä mielessä mitään suurta linjanmuutosta ei ole odotettavissa. Kiina on Yhdysvaltain suurin päänsärky taloudellisesti ja yhä enemmän myöskin turvallisuusmielessä.

Sitten ihan lyhyesti: Edustaja Pirttilahdella erinomainen kysymys, kuka ymmärtää ilmastotoimien ja niin edelleen yhteisvaikutukset – LULUCF, RED II, Green Deal, taksonomia ja niin edelleen – esimerkiksi energia- ja metsäsektorille Suomessa. Kun tämä tynnyri ja tämä soppa keitetään EU:ssa valmiiksi 2021–2022, niin meillä on tässä todella iso tuska ja hiki suomalaisen metsäsektorin ja myöskin energiasektorin kanssa. Näihin ehditään palata vielä moneen kertaan. Siellä on tulossa todella isot haasteet johtuen siitä, että painetaan ikään kuin monella asetuksella ja direktiivillä yhtä aikaa, ja yhteisvaikutus tulee olemaan vaikea Suomen kannalta. Sen eteen täytyy tehdä paljon töitä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt väki on vähentynyt tässä meidän etäkokouksessamme, ja aikaa on vähän yli 10 minuuttia vielä jäljellä. Nyt en näe varsinaisia... Ai jaa, Ville Niinistö näyttää pyytäneen puheenvuoroa, mutta sen jälkeen sitten vielä, jos jää tällaisia ikään kuin noin minuutin loppukaneettipuheenvuoron tarpeita, niin muutamaan sellaiseen on mahdollisuus. – Ville Niinistö, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Ville Niinistö

Kiitos. – Lyhyesti Yhdysvalloista ja ilmastolaista vielä, että sen jälkeen, kun tämä päätös päästövähennystavoitteen nostamisesta on saatu neuvoston ja parlamentin kesken sovittua, alkaa iso pyörä pyörimään. Kaikki lainsäädäntö käydään läpi. Kun joku kysyi LULUCF:ää, niin on ihan selvä, että LULUCF, RED kakkonen, päästökaupan kiristäminen, kaikki arvioidaan sitten sen uuden päästövähennystavoitteen ja myös sen hiilibudjetin kannalta, mistä Nils tuossa puhui. Jos arvioidaan aidosti hiilibudjetti sinne vuoteen 2050 asti, niin se velvoittaa ennakoimaan myös lainsäädännöllä sitä kehikkoa, koska energiainvestoinnit tehdään 30–40 vuoden aikajänalla. Joten iso muutos tässä tulee, ja me mielellämme jatkamme tätä vuoropuhelua teidän kanssanne. Olennaista olisi se, että se olisi yrityksille ennakoitavaa.

Itse uskon tähän, jos teitä kiinnostaa: Obaman ympäristöhallinnossa toimineet johtavat poliitikot ja virkamiehet ovat tehneet Bidenille tällaisen koosteen, mitä ilmasto- ja ympäristösääntelyssä pitäisi tehdä ja mitä voi tehdä niin sanotusti ”executive ordereilla”, vaikka ei ole enemmistöä kongressissa. Siellä on paljon kiinnostavaa tavaraa siitä, miten Yhdysvallat aikoo vähentää päästöjä ja investoida merkittävästi ”green dealiin”.

Puhutaan siis Suomessa biljoonista dollareista, mitä ne 10 vuoden aikana aikovat siihen panostaa, eli Yhdysvallat tulee ilmastoteknologiaan isosti mukaan.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Nyt olen huomannut puheenvuoropyynnöt Petriltä, Lauralta ja Maurilta. – Petri, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Petri Sarvamaa

Itse asiassa minä unohdin ottaa sen käden sieltä pois, mutta hyvä, kun tämä tuli nyt, koska minä käytän tämän tilaisuuden ja kiitän kaikkia niitä, jotka kiittivät tästä oikeusvaltioperiaateneuvottelusta. Yhdessä näitä tehdään, ja voimme kaikki olla tästä hyvillä mielin – kaikki me, jotka olemme tästä hyvillä mielin.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Sitten Laura, ole hyvä.

[Ääni ei kuulu] Lauran mikki ei ole päällä.

Euroopan parlamentin jäsen Laura Huhtasaari

No niin, nyt se on päällä.

Tämmöisenä ehkä loppukaneettina: Koska minä en ole vielä nähnyt Petri Sarvamaata henkilökohtaisesti, niin minä haluan häntä itse asiassa kiittää tästä metsästrategiasta. Se, minkä takia minä äänestin nollaa, johtui puhdasoppisuudesta, koska siinä oli muutamia asioita, missä vähän liikaa niiaattiin vihreiden suuntaan, mutta silti minä haluan antaa tunnustusta Petrille siitä, että hän teki tässä hyvää työtä. Tämä on älyttömän tärkeätä, koska EU vähän katsoo asiaa niin, että he voivat polttaa hiiltä ja ehkä ruskohiiltäkin Puolassa ja Saksassa ja sitten Suomen metsät kompensoivat niitä, joten minä tiedän, että siinä Petrillä on ollut tosi merkittävä rooli, ja hän sai sitä järkeistettyä todella paljon.

Mitä tulee sitten Kiinaan ja Yhdysvaltoihin, niin ainakaan Biden ei tule torppaamaan asioita WTO:ssa ehkä samalla tavalla kuin Trump on tehnyt. Näkisin, että hieman löysempää linjaa on tulossa. Sitten tietenkin he tulevat palaamaan WHO:hon ja muuhun, mutta Eurooppa ei tule olemaan keskiössä, vaikka EU kovasti haluaisi uskoa näin, tukevat ehkä puheissa ja muuten, ehkä niin kuin tämmöisenä henkisenä tukena EU:n tavoitteissa, mutta enemmän intressit ovat Aasiassa.

Kuitenkin se demokraattiohjelmahan on aika radikaali myös ilmaston suhteen, mutta meidän täytyy ottaa huomioon se, että Bidenhan ei yksin siellä päättä vaan siellä on senaatti, [Puheenjohtaja huomauttaa puheajasta] mikä pysyy republikaaneilla, joten siellä täytyy tehdä yhteistyötä todella paljon. Uskon, että suunta ei ihan älyttömän paljon muutu.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia – ja Mauri, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Mauri Pekkarinen

Kiitos. – Vielä Kiinan ja USA:n tulevan, uuden johdon välisistä suhteista. Se, miten se suhde kehittyy, on kyllä Suomellekin erittäin tärkeä asia, ja otan ainoastaan yhden esimerkin. Kun tätä kauppasotaa Kiinan ja Yhdysvaltain välillä on käyty ja kun teräksen tuotanto Kiinasta ei pääse vanhaan tapaan USA:han, niin mitä siitä on seurauksena? Ei Kiina vähennä tuotantoaan terästuotannossa, ei ole vähentänyt ollenkaan, päinvastoin. Se työntää muun maailman markkinaan, sinne, mihinkä suomalainenkin teräksen tuotanto pyrkii, mistä sekä hiili- että jaloteräs pyrkivät saamaan markkinoita. Kiina työntää sinne halvalla tuotteita, mistä taas seuraa vaikeuksia suomalaiselle ja eurooppalaiselle teräksen tuotannolle. Tällainen huomio.

Toinen huomio liittyy tähän samaan ilmastokysymykseen, metsään tai suomalaisiin toimijoihin. Parhaillaan taksonomian pohjalta ollaan tekemässä näitä delegoituja asetuksia, ja nyt siellä sitten taas yksi vaara kurkistaa nurkan takaa, ja se on se, että esimerkiksi Nesteen rasvat tai vastaavat raaka-aineet, mitä se käyttää uusiutuvan biopolttoaineen tuottamiseen, eivät sijoitukaan tässä taksonomian luettelossa siihen kategoriaan, joka saisi, sanon, oikeudenmukaisen kohtelun. Eli paljon on vaalittavaa kaiken aikaa eikä vain siinä, mitä parlamentissa tapahtuu, vaan myöskin siinä, mitä muissa EU:n toimielimissä tapahtuu.

Kiitoksia myös minun puolestani. Kiitos.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Seuraavaksi Elsi Katainen, ole hyvä.

Euroopan parlamentin jäsen Elsi Katainen

Kiitos, puheenjohtaja! Oli minullakin loppusanat ilmastolaista ja sen merkityksestä Suomelle laajemmin.

Minusta on tärkeää, että ilmastotavoitteen saavuttaminen sidotaan jäsenvaltiokohtaisesti, koska muuten on vaarana tämä jo mainittukin asia, että hiilinielulaskennassa Suomen metsävaroja käytetään kompensoimaan esimerkiksi Puolan hiiliteollisuuden päästöjä. Komissiohan ei ole esittänyt tällaisia sitovia kansallisia tavoitteita vaan katsoo näitä nettopäästöjä ja nieluja enemmän koko EU:n näkökulmasta, mikä voi tietenkin olla riski muillekin maille kuin Suomelle.

Kysehän on paljon isommasta asiasta kuin pelkästään prosenttiluvuista, ja tähän tarkoittaa sitä, että Suomikin sitoo itsensä aika lailla EU:n ilmastotavoitteen saavuttamiseen. Tämän myötä joka ikinen EU:n lakiehdotus arvioidaan myöskin tästä näkökulmasta ja siihen voidaan myös vedota, eli kyse on todella kovasta sitoumuksesta. Mitä se sitten vaatii Suomelta? Jos edistyminen tai tavoitteet ovat riittämättömiä, niin komissio voi aina myöskin ehdottaa uutta lainsäädäntöä ja antaa uusia suosituksia jäsenvaltioille.

Aika lailla alkumetreillä kuitenkin tässäkin asiassa ollaan, kautta on vielä jäljellä, ja varmasti moneen kertaan näistä voidaan vielä keskustella tulevaisuudessakin, mutta puolestani minäkin kiitan tästä mahdollisuudesta keskustella teidän kanssanne. Hyvää syksyä.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitoksia. – Seuraavaksi Eero Heinäluoma.

Euroopan parlamentin jäsen Eero Heinäluoma

Kiitos kaikille mukanaolijoille. Tämä on ollut äärimmäisen hyödyllinen ja monipuolinen keskustelu. Kiitos myös kollegoille, koska tämä on harvinaista herkkua, että pääsee kuulemaan myös kollegoita.

Iso kysymys mielestäni on, että EU tulee tämmöiseen saranakohtaan, jossa lähdetään katsomaan, miten unioni kehittyy uusien vuosikymmenten aikana. Elsi sanoi aika monta olennaista asiaa liittyen siihen, että unionin päätöksenteko väistämättä tulee meille yhä tärkeämmäksi, koska se tulee niin ydinasioihin meidän oman hyvinvointimme kannalta suoraan puhumattakaan sitten mutkan kautta. Siksi laittaisin aika paljon painoa tuohon hallituksen EU-selontekoon. Kun tässä sanottiin edellä, että puolueet olivat yhteisymmärryksessä ennen eduskuntavaaleja EU-politiikan erittäin isoista ilmastomuutokseen liittyvistä asioista, niin on tärkeätä, että meillä olisi tämmöinen keskusteluyhteys olemassa ja että sitä haettaisiin aktiivisesti mielestäni yli hallitus–oppositio-rintaman. Siinä mielessä ensi vuoden alkupuoli on tosi tärkeä, ja se pohjustaisi myös sitä, että Suomella olisi ajoissa olemassa omat ehdotukset tulevaisuuskonferenssiin.

Jatketaan tällä hyvähenkisellä linjalla.

Suuren valiokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja Satu Hassi

Kiitos paljon. – Koska en nyt huomaa enää meppien puolelta loppukaneettipyyntöjä, niin voin tässä ehkä esittää jonkinlaisen loppukaneetin itse, tai katsotaanpas, mitä on tuolla puheenvuorokentässä. Siellä suuren valiokunnan varapuheenjohtaja Jani Mäkelä huomauttaa, että Suomen eduskunnassa puolueet eivät ole ilmastolinjauksista yksimielisiä. Näin on. Varapuheenjohtaja Mäkelän puolue on se puolue, joka ei ollut mukana tässä ennen eduskuntavaaleja hyväksytyssä muiden eduskuntapuolueiden ilmastolinjauksessa.

Kun aika monet teistä ovat olleet kollegoita myöskin eduskunnassa, niin huomaan, että aika monella se, että olette tehneet työtä Euroopan parlamentissa, on nyt kansainvälistänyt näkökulmaa. Toki, varmasti teillä kaikilla kansainvälinen näkökulma on ollut aikaisemminkin, mutta ainakin nyt sain sen vaikutelman, että tämä tämmöinen ajattelutapa, että ikään kuin katsoo koko Eurooppaa ja koko maailmaa, on voimistunut suomalaisten meppien ajattelussa. Minun mielestäni sekin on oikein hyvä asia, että

tapahtuu vaihtoa molempiin suuntiin Euroopan parlamentin ja eduskunnan välillä, koska kummassakin saatu kokemus on kummassakin hyödyksi.

Tässä keskustelussa on myöskin tullut selväksi, että on asioita, joista poliittiset ryhmät eivät ole sisällään aivan yksimielisiä, ja myöskin sitten sellaisia asioita, jotka ylittävät nämä hallitus- ja oppositiorajat, jos ajatellaan suomalaisia hallitus- ja oppositiopuolueita. Minun mielestäni on tosiaan hieno asia, että tässä keskustelussa jo moneen kertaan mainitut ilmastopolitiikka ja oikeusvaltioperiaate ovat sellaisia asioita.

Jos nyt ajatellaan tavallista kansalaista, joka ei politiikkaa seuraa mitenkään kovin aktiivisesti, niin uskon että tavallisen kansalaisen kannalta yksi tällainen ärsyttävä asia on se, että EU-jäsenmaa voi saada isoja EU-tukia, vaikka ei noudattaisi EU:n yhteisesti hyväksyttyjä periaatteita. Siinä mielessä on hyvin tärkeä läpimurto tämä Petri Sarvamaan Euroopan parlamentin pääneuvottelijana eli raportoijana neuvottelema oikeusvaltioperiaate nyt osana tätä EU:n seitsemän seuraavan vuoden budjettikehyspäättöä, jolle tosiaan Suomi ministerineuvoston puheenjohtajamaana viime syksynä loi pohjan.

Tosiaan, kiitoksia kaikille tähän keskusteluun osallistuneille. Hyvää syksyä, jaksamista syksyyn, jossa meillä kaikilla sekä Euroopan parlamentissa että eduskunnassa on vielä paljon töitä. Kiitoksia.

Euroopan parlamentin jäsen Miapetra Kumpula-Natri

Kiitos, moi.